

1905-09-28

SENDER

Emil Hannover

RECIPIENT

Jens Ferdinand Willumsen

FACTS

Document type:
Letter

Language:
Dansk

Sender's location:
København (Danmark)

Mentioned people:
Edvard Brandes
Henrik Cavling
Karen Hannover
Johannes Hansen-Ott
Erik Henriksen
Viggo Hørup
Pietro Krohn
Kunstindustrimuseet
Peter Nansen
Johan Rohde

Archive:
J.F. Willumsens Museum
Arkivkasse: A/I/5 - H

TRANSCRIPTION

Vesterbrogade 56
København V
28.IX.05

Kære Willumsen,

Tak for Deres Tilbud om at købe de beskrevne Ørenringe til Museet.

Vi modtager gerne Deres Tilbud i Tillid til Deres Smag.

Dernæst til Deres Udkast til Monumentet for Hørup, som efter nogle Dages Ophold i Edv. Brandes' Hus befinder sig i min Varetægt paa Museets Kontor, hvor kun rette Vedkommende faar Adgang til den.

Lad mig iøvrig sige Dem med det samme, at jeg selv hører til de sidste.

Jeg har opdaget, at jeg, mod min Antagelse, er Medlem af Komiteen, - dog ikke mere end 1 af dennes 200 ordinære Medlemmer.

Samtidig med, at jeg modtog Anmodningen fra Brandes om at tage Deres Udkast i Forevaring, fik jeg af Cavling at vide, at Brandes og Hørups meget bestemt havde taget Afstand fra Deres Arbejde og endog allerede havde drøftet Muligheden af at yde Dem et mindre Gratiale, for at De ikke skulde have spildt Deres Tid helt. Jeg kendte ikke den Gang Deres

Udkast, og jeg indskrænkede mig derfor til at bemærke, at Brandes og Hørups Familie jo ikke kunde tage nogen Bestemmelse egenmægtigt; eksempelvis fordrede jeg selv som Medlem af Komiteen af have Ret til at afgive mit Skøn i den Sag. Det skal navnlig have været over Mangel paa Lighed, Familien beklager sig. Men herimod indvendte jeg paa Forhaand, at jeg har staaet Fadder til ikke saa faa Buster uden en eneste Gang at opleve fuldstændig Tilfredshed med Ligheden af den Fremstillede hos dennes nærmeste. Endvidere, at den strænge Lighed for mig ikke var det væsentligste, eftersom om 50 Aar ingen spørger derom.

Igaar kom saa Udkastene mig i Hænde, og i Dag kan jeg glæde Dem med at meddele, at jeg er parat til at sætte Tid og Flid ind paa at faa Deres Statue af Hørup rejst. Unødvendigt at drøfte Monumentet i dets udvidede Form, d.v.s. med Bondemanden; thi der er jo ikke Halvdelen af de Penge til Stede, det i denne Skikkelse vilde koste. Heller ikke tror jeg, det vilde blive heldigt

saaledes. I bedste Fald vilde der fremkomme en Scene mellem to Figurer; i alle Fald vilde det være vanskeligt, for ikke at sige umuligt for Dem at lade Beskueren ane Masserne bag den ene Bondemand. Men som sagt: vi behøver ikke at drøfte det; thi Tanken om at realisere Monumentet i denne Form er fuldstændig udelukket.

For Skitsen til Statuen af Hørup og dennes Buste har jeg derimod den største Sympathi. Jeg finder Ligheden baade i den ene og den anden

forbavsende god. Busten glimrer med alle gode Egenskaber; Skitzen til Statuen er plastisk nær det fuldkomne, skøndt Opgaven jo ikke er det. Det er noget nær første Gang, jeg har set en Mand i Frakke og Buxer fra vore Dage behandlet saaledes i et plastisk Arbejde, at Frakken og Buxerne ikke blev saarende stygge.

Deres Skitze er smuk i sine Linjer og udmærket karakterfuld. Den gengiver fortrinligt det formløse ved Hørups Optræden. Blot kunde jeg ønske, at De havde ladet H. have sin venstre Haand i Lommen. Baade for at skaffe Haanden et Støttepunkt og for yderligere at frembringe det rette Indtryk af H. Saaledes stod han

gærne, naar han talte.

Som sagt: jeg er lutter Beundring for disse Udkast. Jeg ynder ikke, at de to Led af Fodstykket er stillede paa Kryds af hinanden; men Ideen med den grundlovskrandsede Estrade, paa hvilken Figuren staar, er god. Meget smuk er ogsaa Deres store Akvarel. Der er den rette Grundlovstemning i den; man kan mærke paa den, at man netop holder ved d. 5te Juni. Men Tegningen synes mig ellers at bekræfte Formodningen om Umuligheden af at faa mere end en Scene mellem to ud af Monumentet i denne Form. Jeg havde i Formiddags indstævnet nogle Mennesker til at tage Deres Udkast i Betragtning: Johan Rohde, Erik Henrichsen, adm. Direktør for Politiken Hansen-Ott, Cavling, P. Nansen. De to sidste blev forhindrede og kom ikke. De andre var derimod ganske enige med mig i min Opfattelse og lovede mig deres Medvirkning til at føre Sagen igennem. Med Rohde, som var lige saa glad, som jeg, over Statue-Skitzen og Busten, drøftede jeg Muligheden af at foranstalte en samlet Udtalelse fra Kunstnere

til Fordel for Deres Arbejde, hvis Hørups vedblivende skulde vægre sig ved at godkende det. Foreløbig vil jeg sørge for, at nogle flere faar det at se for saaledes at øve nogen Indflydelse paa Stemningen eller i hvert Fald sonde dem. Imidlertid, d.v.s. medens dette staar paa, vil jeg – alt under Forudsætning af, at De betragter Sagen som værende i gode Hænder – bede Dem forholde Dem selv passivt til dens videre Forløb. Meget hurtigt kan dette ganske sikkert ikke gaa for sig. Der maa jo nedsættes et Forretningsudvalg indenfor den store Komité. Der maa endvidere tænkes over, hvorledes de manglende Penge skal skaffes til Veje. Komiteen raader, saa vidt jeg véd, kun over 10-11000 Kroner. Før jeg har faaet Sæde i det nævnte Forretningsudvalg, fra hvilket man vel ikke godt kan udelukke mig, kan jeg naturligvis intet direkte foretage mig, og jeg har desuden – formedelst Krohns Sygdom – saa enormt meget andet at gøre i denne Tid, at De maa have nogen Taalmodighed m.H.t. det Arbejde, jeg skal gøre i Deres Sags Tjeneste. Love Dem, at De sluttelig vil gaa sejrende

ud af den Strid, der vil komme til at staa, kan jeg naturligvis ikke. Men jeg sagde i Dag til Henrichsen og Rohde: den Sag sætter vi altsaa igennem, og med deres og andres Hjælp nærer jeg noget Haab om, at det skal ske.

Men til Flyttedag – umuligt! De maa have Taalmodighed. –

Saa er De altsaa saa venlig at besørge det omtalte Smykke for os.

Pengene for det kan De faa, naar De ønsker det.

Venlig Hilsener fra min Kone og

Deres hengivne

Emil Hannover

Undskyld den jaskede Form i mit Brev. Jeg har henvend 20 andre at skulle skrive i Aften.

Vesterbrogade 56

København V

28. IX. 05

Kari Willumsen,

Tak for Deres Tillid om at træde
de beskrevne freminger til Mønst.
Vi modtager gerne Deres Tillid
i Tillid til Deres Smag.

Dernæst til Deres Brev til os,
nævntet for Høring, som efter nogle
Dages Ophold i Eds. Brantes' Hjs
bejstude sig i min Varetagelse som
Mønst. Kontor, hvor min rette
Velkommen til Afgang til den.
Lad mig iøvrigt sig den med det
samme, at jeg selv hører til de ridd.
i har afslagt, at jeg, med min
Antagelse, er medlem af Komiteen,
— dog ikke mere end 1 af de 200
ordførere medlemmer.

Samtidig med, at jeg modtager Anmod-
ningen fra Brantes om at tage Deres
Brev i Forvaring, fik jeg af Carolin
at vide, at Brantes og Høring meget
bestemt havde taget afstand fra
Deres Afbejd og endog allerede havde
Drøftet Muligheden af at give den
et mindre Gættelse, for at de ikke
skulle have spillet Deres Tid Brev
helt. i kunne ikke den Gang Deres

Udstaet, og i en indskrænkhet mig
derfor til at bemærke, at Brændes og
Hærns, Familje jo ikke kunde tage
nogen Bestemmelse egennøgtigt; eksempel
vis foresat i selv som Medlem af
Komiteen at have Ret til at afgive
mit Skøn i ^{den} Sag. Det skulde navnlig
have været oven Maaske paa Lighed,
Familjen beklagede sig. Men herimod
indvandt i en forhaand, at i en
har staaet Faldet til ikke saa far
Børster inden en eneste Gang at op-
leve fuldstændig Tilfredshed med
Ligheden af den Fremstillede hos dem
nærmeste. ~~At~~ Endvidere, at den
stange Lighed for mig ikke var det
væsentlige, eftersom om 50 Aar
ingen spørger derom.

Igen kan saa Udstaet mig
i Hende, og i Dag kan jeg glæde dem
med at meddele, at i en parat til
at sætte Tid og Plads ind paa et for
Dens Statue af Hærns rejs. Uvøle-
vendigt at drøfte Monumentet i
dets indvirkede Form, d. s. s. med
Bautmannen; thi der er jo ikke
Maleriet af den Tunge til Stille, det
i denne Stilhed med hvide. Heller
ikke kan i en, det vilde blive heldigt

railetes. I bedte Fals vilde du frem-
bringe en Scene mellem to Figurer;
i alle Fald vilde det være vanskeligt,
for ikke at sige umuligt for den at
lade Beskueren anse Masserne bag
den ene Boud maalt. Men som sagt:
vi behøve ikke at drøfte det; thi
Tanke om at realisere Monumentet
i denne Form er fjællstændig i det
løst.

For Skitsen til Statuen af Hørup og
dennes Brøst har jeg drillet den
stærke Sympathi. Jeg finder Ligheden
baad i den ene og den anden forbar,
samt god. Brøsten glimmer med alle
godt Egenskaber; Skitsen til Statuen
er plastisk var det fjællstændig,
skøndt Organen jo ikke er det. Det
er noget var første Gang, jeg har set
en Mand i Trakten og Brøst for
vare Dage behandlet saaledes i et
plastisk Arbejde, at Trakten og
Brøstene ikke blev saarende stygge.
Dens Skitseff er smukt i sine Linjer
og indmærket karakterfuld. Den
gengiver fuldstændigt det formlose ved
Hørups Optreden. Blot mind jeg
om, at den har ladet H. have sin
vunde Haand i Lommen. Baad
for at skaffe Haanden et Støttepunkt
og for yderligere at frembringe det
rette indtryk af H. Saaledes stod han

gæm, naar han talte.
Sam sagte: jeg er liden Benudring
for Dine Altskab. Jeg spulde i mine, at
de to Led af Faldstigningen er stillet paa
Kryds af hinanden; men i den med
den grænseløstbrændte Bstrakt, paa
hvilken Bogen staa, er god. Mægt
være en paa Dens store Altskab.
Der er den rette grænseløststigning:
Den, man kan mærke paa den,
at man netop holder ved 2. 50
Juni. Men Tegnene synes mig
eller ^{at} bekræfte. Formodningen om
Umuligheden af at paa mere net
en Scene mellem de to af Mon.
mentet i denne Form.

Jeg havde i Formiddag i et Stund
noget Mønstre til at tage Dens
Altskab i Betragtning: Johan Rolch,
Vikar Hørnichsen, alim. Direktør for
Politikens Hønsen: Ott, Carlitz,
P. Nansen. De to sidste blev forhindret,
som ikke. De andre var derimod
jævnlig enige med mig i min Op-
fattelse og lovede mig Dens Medvirk-
ning til at føre Sagen i gennem. Med
Rolch, som var lige saa glad, som jeg
over Statens Skitser og Bøsten, Drøft-
te jeg Umuligheden af at forestille
en samlet Altskab for Kunstens

til Fortid for Dens Arbejd, hvis
Hæms vedblivend skulde være
sig ved at gættende det. Forløbig vil
j sagde for, at nogle flere faar det at
se for saaledes at øve nogen indfly.
Dere par Stemningen eller i hvert
fald saare dem i midlertid, d. v. s.
medens dette staaer paa, vil jeg - alt
under forudsætning af, at de betragter
sagen i god Hænde - bed Dem forholde
Dem selv passivt til dens videre
forløb. Meget høfligt kan dette ganske
række ikke gaa for sig. Der naar jo
nedsættes et forretningsudvalg indseende
den store Komite. Der naar endvidere
Hændes over, hvorledes de manglende
Penge skal skaffes til Vej. Komiteen
raader, saa vil jeg vil, naar over
10-11000 Kroner. For sig har faaet
Sed i det nævnte Forretningsudvalg,
for hvilket man vil i alle god kan
indskrænke mig, kan jeg naturligvis
intet direkte foreslå mig, og jeg har
Desuden - formidlet Krohnus System
- saa snart muligt ^{anset} at gøre i denne
Tid, at de naar have nogen Taal-
modighed m. H. T. det Arbejd, jeg
skal gøre i Dens Sag Tjeneste. Love
Dem, at de stillet vil gaa sejrende
ud af den Strid, da vil komme til at
staa, kan jeg naturligvis ikke. Men

igjæld i Dag til Anværelse af Rødt:
den Sag sætter vi altsaa i gjenmænde,
og med Deres og andres Hjælp næren
igjældt Haab om, at det skal
ske.

Nu til Skjætteleg - især! &
maa have Tælmåttet. —

Saa er De altsaa saa venlig
at besørge det omtalte Smøge for
os. Pengene for det kan De få,
naar De ønsker det.

Venlige Hilsener fra min Bone

?

Deres hengivne

Ernst Mammone

Undskyld den jasket Form i
mit Brev. Ig har kunnet 20
andre at skulle skrive i Aften.